

2022/2195(INI)

25.5.2023

MNENJE

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za zunanje zadeve

o Uzbekistanu
(2022/2195(INI))

Pripravljavec mnenja: Roman Haider

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. pozdravlja uspešen zaključek pogajanj o sporazumu o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju med EU in Uzbekistanom ter pričakuje, da bo ta sporazum prispeval k nadaljnjemu vključevanju Uzbekistana v večstranski trgovinski sistem, krepitvi mehanizmov tržnega gospodarstva in povečanju zaupanja tujih vlagateljev; meni, da bo sporazum zagotovil boljše regulativno okolje za gospodarske subjekte na področjih, kot so trgovina z blagom in storitvami, podjetja v državni lasti, javna naročila in pravice intelektualne lastnine; opozarja, da so pravna država, dobro upravljanje, izvajanje skupnih vrednot in načel demokracije ter spoštovanje temeljnih svoboščin ter človekovih in socialnih pravic temelji sporazuma o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju med EU in Uzbekistanom, na podlagi katerega se oblikujejo dvostranski odnosi;
2. priznava prizadevanja Uzbekistana pri izvajanju standardov Mednarodne organizacije dela, zlasti kar zadeva odpravo dela otrok in prisilnega dela v sektorju bombaža; poudarja, da so na tem področju potrebna nadaljnja prizadevanja; poziva uzbekistansko vlado, naj si prizadeva zagotoviti poštene plače za delavce v sektorju bombaža; je seznanjen, da je država sprejela nov delovni zakonik, ki je začel veljati 30. aprila 2023 in uvaja novosti na področju delovnih razmerij in reševanja sporov; poziva uzbekistansko vlado, naj poveča preglednost podatkov o delu otrok za vse deležnike in dovoli registracijo nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo s problemom prisilnega dela, dela otrok in izkoriščanja; poziva Uzbekistan, naj uvede širše reforme za krepitev civilne družbe in ustanovi učinkovite institucije za zagotavljanje preglednosti in odgovornosti v vseh delih sektorja bombaža ter za utrjevanje napredka na tem področju;
3. priznava vse večji strateški pomen Srednje Azije in ključno vlogo Uzbekistana v regionalnem sodelovanju in povezljivosti, zlasti v okviru pobude Global Gateway; meni, da se bo v okviru politike Komisije o odprti strateški avtonomiji povečala odpornost dobavne verige z vzpostavitvijo mreže zaupanja vrednih deležnikov, ki bo temeljila na trajnostnih in vzajemno koristnih gospodarskih dejavnostih ter rednih diplomatskih izmenjavah;
4. poudarja, da bi morala EU in Uzbekistan uporabiti gospodarsko in trgovinsko sodelovanje, da bi dejavno diverzificirala uzbekistansko industrijo, podprla pospešen prehod na energijo iz obnovljivih virov in povečala prizadevanja za zagotovitev energetske učinkovitosti v okviru Pariškega sporazuma ter izboljšala povezovanje energetske trgovine v Srednji Aziji s trgi sosednjih držav in EU, in sicer z ustvarjanjem sinergij med različnimi strategijami energetske politike in infrastrukturnimi projekti v regiji v skladu s pogajanjem v okviru Svetovne trgovinske organizacije o določitvi pravil in meril za povezovanje trgovine, podnebja in okolja; želi spomniti, da bi to moralo prinašati koristi za državljane, in sicer v obliki blaženja energijske revščine, zagotavljanja pravičnega prehoda na ničelne emisije do leta 2050 in vzpostavitve srednjeazijske podnebno nevtralne regije prav tako do leta 2050;
5. se zaveda izzivov, s katerimi se Uzbekistan sooča glede na trenutne geopolitične

razmere, saj tamkajšnja vlada poskuša diverzificirati svojo gospodarsko in trgovinsko odvisnost od Rusije ter si prizadeva spodbuditi večje sodelovanje s svojimi evropskimi partnerji;

6. poudarja, da bi morala povezljivost in sodelovanje v regiji na kompleksen in celovit način podpirati prenovljena prizadevanja v okviru platforme EU-Srednja Azija za sodelovanje na področju okolja in vode; v zvezi s tem poudarja pomen načel socialne in okoljske trajnosti pri pridobivanju ali predelavi naravnih virov; ponovno poudarja, da je zato reinvestiranje prihodkov iz naravnih virov ključnega pomena za socialno-ekonomski razvoj Uzbekistana in za zagotovitev, da država in njene sosede postanejo odporne na prihodnje svetovne in regionalne izzive, in sicer z omogočanjem izvajanja agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in njenih 17 ciljev trajnostnega razvoja; meni, da to izredno pomembno prispeva k vzpostavitvi trajnostnih krožnih gospodarstev v državi in regiji;
7. poudarja, da ima Uzbekistan tudi ključno vlogo pri regionalni varnosti in gospodarski stabilnosti, zlasti v boju proti nezakonitemu priseljevanju, organiziranemu kriminalu, terorizmu in korupciji;
8. opozarja na morebitna tveganja, ki bi jih prinesla Uzbekistanska pomoč Rusiji, saj bi ji lahko pomagal pri izogibanju trgovinskim sankcijam, ki jih je uvedla EU; poziva k skrbnemu spremljanju razmer;
9. ponovno poudarja pomen članstva Uzbekistana v splošni shemi preferencialov plus (GSP+), ki prispeva h gospodarski rasti in prinaša zelo pozitivne rezultate (izvoz v EU se je leta 2021 povečal za 34 %); priznava, da sprejetje Uzbekistana v to shemo odraža priznanje za reforme, ki jih je sprejela uzbekistanska vlada; ugotavlja, da je kljub napredku, ki ga je Uzbekistan dosegel v zadnjih letih, še vedno veliko pomislekov glede učinkovitega izvajanja 27 temeljnih mednarodnih konvencij; ponovno poudarja potrebo po učinkovitem izvajanju konvencij in izpolnjevanju obveznosti poročanja v okviru sheme GSP+; poziva Komisijo, naj podpira in pozorno spremlja učinkovito izvajanje vseh 27 temeljnih mednarodnih konvencij v okviru sheme GSP+ o človekovih pravicah in pravicah delavcev, okoljskih predpisih in načelih dobrega upravljanja; poziva k sodelovanju z Uzbekistanom, da bi razvili učinkovite in zanesljive carinske postopke, ki bodo prispevali k digitalizaciji in poenostavitvi uprave, kar bo prispevalo tudi k povečanju trgovinskih tokov;
10. poudarja, da so kljub napredku pri odpravi prisilnega dela, slabih delovnih pogojev in nizkih plač ter polnem spoštovanju pravic delavcev in priznavanju svobode združevanja, vključno s pravico do ustanavljanja neodvisnih sindikatov, v Uzbekistanu še vedno velike težave;
11. ugotavlja, da ima lahko Uzbekistan pomembno vlogo pri diverzifikaciji regionalnih in svetovnih dobavnih verig z dobavo mineralov in kovin za domačo, regionalno in mednarodno industrijo, vključno z industrijo EU, ter z zagotavljanjem partnerstva in vzajemnega tehnološkega sodelovanja za referenčna merila in podporo zelenemu prehodu;
12. poudarja, da je razvoj infrastrukture in logističnih koridorjev, zlasti transkaspijske mednarodne prometne poti, ključnega pomena za trgovino in za povezavo Uzbekistana

s trgi potencialnih trgovinskih partnerjev, saj država nima neposrednega dostopa do morskih pristanišč; ugotavlja, da bodo učinkovite in trajnostne povezave in mreže med Evropo in Srednjo Azijo prek prednostnih prometnih koridorjev, vključno z zračnim, morskim in kopenskim prometom ter digitalnimi, energetske in medosebnimi omrežji, povečale trgovinske tokove;

13. pozdravlja ustanovitev prvega neodvisnega sindikata v Uzbekistanu v sektorju bombaža; poziva uzbekistanske oblasti, naj v skladu s konvencijami Mednarodne organizacije dela, ki jih je Uzbekistan ratificiral, spodbujajo ustanavljanje neodvisnih in alternativnih sindikatov v vseh gospodarskih sektorjih;
14. poziva uzbekistanske oblasti, naj ratificirajo konvencijo št. 155 Mednarodne organizacije dela o varstvu pri delu, zdravstvenem varstvu in delovnem okolju;
15. poziva k sodelovanju in podpori EU za zeleni razvoj ter k nadaljnjemu raziskovanju potenciala Uzbekistana za vzpostavljanje trgovinskih in gospodarskih odnosov z EU.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	25.5.2023
Izid končnega glasovanja	+: 17 -: 6 0: 13
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Barry Andrews, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Dominik Tarczyński, Kathleen Van Brempt, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Reinhard Bütikofer, Enikő Győri, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Liudas Mažylis, Pedro Silva Pereira, Witold Jan Waszczykowski
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Camilla Laureti, Eleni Stavru (Eleni Stavrou)

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

17	+
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil
ID	Roman Haider, Danilo Oscar Lancini
NI	Enikő Győri
PPE	Daniel Caspary, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Gabriel Mato, Liudas Mažylis, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Catharina Rinzema

6	-
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
Renew	Samira Rafaela
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Heidi Hautala

13	0
ECR	Witold Jan Waszczykowski
NI	Tiziana Beghin
PPE	Eleni Stavru (Eleni Stavrou)
S&D	Bernd Lange, Camilla Laureti, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Nevedálová, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani